REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iulin Leopold (VII Erzsebet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 172. Braşov, Luni-Marţi 5 (18) August 1908.

In ajunul zilei de 18 August.

Profesorul de universitate Dr. O. Weber, face în „Neue Freie Presse“ o reprivire istorică relevând importanţa zilei de 18 August 1848 pentru dinastia noastră şi pentru monarchie, zi în care tânărul archiduce Francisc, nepotul cel mai mare al împăratului Ferdinand V, a devenit majorean, după legile casei domnitoare, împlinind etatea de 18 ani.

Când a isbucnit revoluţiunea în Viena, în 13 Martie, arhiducele Francisc, deşi încă mai mult copil, a fost de-odată tras şi el în vârtejul marilor evenimente, cari l'au făcut înainte de vreme să cunoască seriozitatea vieţii şi a chemării sale, căci împăratul Ferdinand n'avea copii şi moştenitorul presumtiv pe tronul Austriei era acest arhiduce. Isbucnind câtva timp mai târziu şi răsboiul în Italia, unde comandantul trupelor austriace era renumitul mareşal Radetzky, tânărul arhiduce fu trimis la mareşalul pe câmpul de răsboiu, ca să înveţe şi să experieze şi el arta răsboiului. Prezenţa arhiducelui făcea nu puţină grije bătrânului mareşal, care simţia marea răspundere pentru viaţa şi sănătatea lui. L'ar fi trimis mai bucros îndărăt la curte, dar arhiducele Francisc i-a spus'o verde lui Radetzky, că după ce odată a ajuns pe câmpul de răsboiu, onoarea sa pretinde să stea pe loc şi să-şi facă datoria. Astfel a rămas şi a luat parte alături de Radetzky la bătălia dela Santa Lucia în 25 Maiu 1848. Aici arhiducele a primit botezul de foc şi din momentul acesta şi sorţii răsboiului, care era favorabil la început oştirei regelui Sardiniei, s'au întors în defavoarea Italienilor şi mareşalul Radetzky a învins şi a recucerit Milanul.

Curtea vieneză în urma răscoalei din Maiu a fugit la Innsbruck în Tirol, de unde numai în luna lui August familia împărătească s'a reîntors în capitală.

Impărăteasa Maria Ana şi cumnata ei archiducesa Sofia, mama archiducelui Francisc, actualului împărat, văzând că împăratul e prea slab pentru a domni în aceste vremuri grele, îşi puseră în gând împreună cu sfetnicii lor, ca, după ce nici fratele împăratului, tatăl tânărului archiduce, Francisc Carol, nu se simţea destul de forte de a primi asupră-şi sarcina domnirei, să-l facă împărat pe cel mai mare fiu al acestuia, îndată ce va deveni majorean. Aceasta, fireşte, se putea întâmpla numai în urma abzicerii împăratului Ferdinand, care s'a şi hotărât în cele din urmă a face acest pas în ziua de 2 Decemvrie 1848, când şi-a luat rămas bun dela tron şi s'a retras în viaţa privată, zicând către archiducele, succesorul său: „Dumnezeu să te aibă în paza sa; fii brav, am făcut'o bucuros“.

Atunci archiducele şi-a luat şi numele de Iosif, care reamintea pe împăratul poporal Iosif II, nume mai plăcut poporului; aşa, în loc de Francisc II, s'a numit Francisc Iosif. Urcându-se pe tron a esclamat: „adio juneţa mea!“ Şi în adevăr din acest moment Francisc Iosif n'a mai putut să se bucure de traiul dulce şi fără de griji al juneţii, căci fiecare cuvânt şi fiecare faptă a sa trebuia să fie cumpănită, deoarece atingea soartea a sute de mii şi milioane de oameni; el trebuia să fie conştiu de grozava responsabilitate, ce-l apăsa. Autorul sfârşeşte articolul său astfel:

„Să ne înfăţişem un moment situaţia Austriei în toamna anului 1848. In Italia armata învinsese, dar trebuia să-şi apere poziţia cu arma la picior în mijlocul unei poporaţiuni duşmane. Ungaria era în deplină răscoală a căreia urmări erau necalculabile. Acolo de fapt dinastia a fost vremelnic detronată. Capitala Vienei era proaspăt reocupată cu asalt de trupele lui Windischgrätz. Celelalte părţi ale monarchiei, nemulţămite şi nesigure asupra viitorului; parlamentul în Kremzier se ocupa de acest viitor într'o direcţie cu totul opusă tradiţiilor curţii şi politicei lui Metternich. Aici se ivise şi o cestiune nouă: aceea a naţionalităţilor, asupra soluţiunei căreia nici idee nu aveau oamenii pe atunci. Adevărat, că nici până azi nu s'au prea cuminţit cu privire la ea. — In Germania totul era asemenea în mare fierbere. Nu se ştia, care va fi poziţia viitoare a Austriei în noua formaţiune ce voiau să o creeze la Frankfurt. Impărăţia Habsburgilor se lupta pentru supremaţia ei în Germania. Pe lângă aceasta comerciul şi comunicaţiunea stagnau şi nemulţămirea lucrătorilor cu soartea lor începu să devină tot mai mare, ivindu-se factorul nou social pentru prima oară. Dările nu se puteau încasa. Streinătatea era în încurcătură şi în nesiguranţă. Nimeni nu ştia ce urmări putea să aibă încă mersul lucrurilor în Franţa şi Italia asupra politicei austriace. Şi în acest chaos întră de odată un june de optsprezece ani, care îşi ia în serios oficiul şi chemarea sa şi se nizueşte a-şi dedica toată viaţa sa numai binelui supuşilor săi. Des de dimineaţa până în noapte lucrează Francisc Iosif la propria sa luminare şi desvoltare, pe care numai praxa vieţii o poate da şi nu învăţătura bărbaţilor de stat şi a profesorilor, ori cât de avanţi ar fi. Sfetnicilor lui, pe cari îi găsea, sau pe cari şi-i lua, nu le denega nici odată ascultarea, şi dacă ar fi permis a i se face un reproş, acesta ar fi, că n'a dat ascultare mai adeseori proprielor sale păreri şi îndemnuri; tot mai tare se înmulţesc atestatele contimporanilor, cari enuncie aceasta; este o însuşire, pe care Francisc Iosif o împarte cu mai mulţi dintre antecesorii săi şi strămoşul, care s'a încrezut mai mult în propria sa judecată, Iosif II, încă nu-şi aflase pe atunci apreţiarea, ce o merita, esemplul său nu putea să apară ca esemplu fericit.“

„Astfel 28 August 1848 a fost o miezuină de colosală importanţă în viaţa împăratului nostru“....

Posibila aplanare a conflictului greco-român. In cercurile competente din Atena se crede, că unul din efectele constituţiei turceşti va fi şi apropiata aplanare a conflictului greco-român. După cum se ştie, până acum toate încercările făcute în acest sens, au rămas fără rezultat faţă cu pretenţiile României, ca Grecia să se oblige a împiedeca acţiunea bandelor greceşti şi să influinţeze asupra patriarhiei spre a obţine un tratament drept pentru Aromânii din Macedonia. Acum însă, când bandele s'au disolvat de-odată şi constituţia va permite Aromânilor să deschidă şcoli şi biserici, fără a depinde de patriarhie, a dispărut obstacolul ce împiedeca reapropierea Greciei de România.

Darea de samă a d-lui dep. Dr. T. Mihali.

Despre imposanta adunare poporală, ţinută în 9 l. c. în fruntaşa comună Ileanda mare, ni-se trimite un lung şi amănunţit raport, pe care din lipsă de spaţiu îl dăm parte numai în estras:

Dumineca în 9 l. c. n. dimineaţa, d-l dep. Mihali, însoţit de d-na Mihali, de d-l dep. Dr. A. Vaida şi de alte doamne şi d-ni din Deeş şi împrejurime a sosit în Ileanda mare. Au mers deadreptul la biserică, unde au fost primiţi cu vii manifestaţiuni de bucurie şi iubire de popor în frunte cu preoţii slujitori îmbrăcaţi în odăjdii, în mână cu crucea şi evangelia. D-şoarele Eugenia şi Eleonora Cosma, Valeria şi Lucreţia Gog, Veturia Vaida şi Sidonia Beşe, toate din Ileanda, îmbrăcate în costume naţionale, au întâmpinat cu flori pe oaspeţi. La întrarea în curtea bisericei înaintea porţii de triumf, d-l Dr. Victor *Pop*, inimosul şi energicul advocat tânăr din Ileanda, a bineventat în termini călduroşi pe deputatul cercual, exprimându-i în-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Epilog

la serbările dela Şimleu ale Asociaţiunei.

Moci, 12/VIII 1908.

— Urmare. —

Şimleul şi Şimleuanii.

Ziua de Vineri, când sosisem şi eu ι Şimleu, e tocmai zi de mărturie, adică ârg de săptămână. Nu pot deci încă deoebi, dacă mulţimea de oameni, ce mişuna e străzi, este română sau străină, şi dacă venită pentru afaceri sau pentru serbări. ptimist din fire, îmi făceam iluzia, că erbările vor fi ajutat târgului, iar nu înors, târgul serbărilor.

După amiazi şi a doua zi, am putut eosebi liniştit pe »oaspeţi« de târgaşi. rau şi acuma o mulţime. Cu deosebire viitorul neamului« era mult, adecă tineret.

In adevăr, dacă ceva e de amintit eosebit, este mulţimea aceea de om, - de români — ce s'a adunat la Şimleu, ι prilejul din care scriu şi eu aceste iletoane. Pe stradă, în localuri publice, barbier, în prăvălii plin de Români, tot orbă românească. Ţi se părea deadreptul udat, de ce pe firma şi pe alte inscripţii ι vezi româneşte scris. Şi-ţi venia, mai ales aşa ca un năcaz, de ce va fi numai vreo trei zile aşa, cum e acum.

Că numai trei zile va fi aşa, iar nu pentru totdeauna, îţi aduceau aminte necontenit, părechile de jandarmi ce umblau în sus şi în jos păzind ziua de ieri. Vor fi fost vreo cinzeci de toţi; jumătate circulând, jumătate »în pregătire«, în curtea cazarmei. — In ornamentica românească jandarmii o să devină cu vremea desigur cel mei românesc motiv!!

De altfel, Maghiarii şi Evreii din Şimleu, deşi au absentat oarecum demonstrativ dela teatru şi concert, au dat destul de frumoase exemple de ospitalitate. Dintre cele *80 de odăi gratuite*, ce a pus comitetul local la dispoziţia oaspeţilor (laudă comitetului — şi un sfat: dela cei ce s'au bucurat de gratuitate, s'ar fi putut lua o mică taxă pentru »Astra«) mai mult de jumătate au fost la străini.

Demonstraţie cu absenţa, sau ce, au voit să facă şi autorităţile, cari nu şi-au trimis nici un reprezentant la şedinţe. Se svonea, că această absentare ar fi o concesie pentru renunţarea la peregrinagiul la Bocşa, dar asta nu-i, desigur, decât o faimă proastă. Ce înţeles ar putea avea un astfel de schimb, de-adreptul ridicol? Prezenţa autorităţilor la şedinţele noastre culturale, este doar *onoare!*

Oricare să fi fost cauza acestor demonstraţii, pentru noi ele ne dau iarăşi o preţioasă învăţătură. Cine-şi mai aduce aminte de *comunicatele* apărute în ziarele Maghiare, ales în cele de provincie, vestind că la serbările »esclusiv culturale« dela Şimleu, se va da o dovadă despre bunele sentimente ce le păstrează Românii maghiarilor (comunicat, care a făcut să se trezească în fantazia ziareler maghiare, chipul unei acţiuni a »moderaţilor« la Şimleu!!) — cine, zic, şi-a mai adus aminte de acele comunicate, şi se aştepta la vre-o înfrăţire cu Maghiarii, acela singur a rămas surprins de »răceala« Maghiarilor şimleuani. Din toată înfrăţirea sau altă manifestaţie a sentimentelor bune, ne-am ales, din partea streinilor, cu acele cvartire gratuite, de cari poate le-a părut rău pe urmă, şi cu şeful poliţiei, care la banchet asculta şezând imnul dinastiei şi imnul nostru naţional răsunat timid, abia o strofă, iar, din partea noastră, ne-am ales cu un toast gângăvit pentru »fraţii unguri« de un deputat, care ar fi să fie naţionalist, stricând dispoziţia bună ce stăpânea până atunci, şi nerăsplătit decât de vre-o trei glasuri.

Pe semne, comunicatele acelea n'au fost decât o apucătură diplomatică.

Cu astfel de mici apucături, cele vre-o 10 familii române ce sunt în Şimleu, par a-şi fi creat o situaţie suportabilă. Mi-se spun multe bune şi frumoase de o viaţă socială, care-i mai netulburată aci decât în alte oraşe, unde sunt zece familii de român. Chiar dacă se mai tulbură puţin pacea, se tulbură pentru clevete băbeşti, iar nici decât nu o luptă pătimaşe pentru interese de slăbănogi, ca în atâtea alte părţi. Tot ce-i de dorit, este un număr mai mare de »element român«. Intre cei 6000 de locuitori, ce-i are Şimleul, abea o miie şi câteva sute sunt Români. Ţărani pe la margini. Meseriaşi şi neguţători români nu mai mult de cinci!! Şi când te cugeţi, că jurul este aproape curat românesc! —

Ca orăşel, Şimleul e de o vechime ce nu se poate constata. Răsfăţindu-se la poalele Măgurei, atins la o margine de valea Crasnei, cu munţii la spate, cu şesul în faţă, era menit nu numai să se desvoalte ca un însemnat centru comercial, dar pentru situaţia-i pitorească, mulţi dintre principii ardeleni şi-l aleseseră ca un loc de plăcută petrecere peste vară. De atunci a rămas şi grădina Báthory (mai curând un parc decât "grădină), încunjurată de zid, locul unde s'au ţinut şi spectacolele Asociaţiunei: banchetul, teatrul, concertul, dansul.

Cu toate că e cam lipit de-o dâlmă, casele strânse lângă olaltă, mori, în etaje, multele zidiri publice şi stradele pavoazate dau Şimleului înfăţişarea unui oraş în toată legea. De altfel, e singurul oraş cu magistrat în tot comitatul. Caracteristic pentru tactica maghiară, că totuşi tribunalui (curtea cu juraţi) nu-şi are aci sediul ci în Zălau; un oraş fără de Români.

Pentru noi, Românii, Şimleul mai e

crederea obștei românești pentru activitatea desfășurată în dietă. Din discursul de bineventare al d-lui adv. Dr. V. Pop reținem următoarele pasage:

»...Și dacă lupta purtată de d-voastră încă nu a avut rezultatul dorit, nu lipsei de energie este a se atribui, nici lipsei de devotament față de poporul român și cauza lui, ci vitregiei sorții, timpurilor grele, ce trec peste poporul nostru și disproporției numerice, ce esistă între d-voastră, deputați naționaliști și între deputații partidelor aliate dela guvern. Dar sperăm, că oarecândva, poate după grele, ori chiar desperate lupte, totuși ne vom vedea idealul realizat, căci ori-ce acțiune, ce are la spate viață și entuziasm, are să prospereze, iar la spatele luptei purtate de d-voastră suntem noi, noi milioanele de fii ai naționalităților din aceasta țară, și în noi esistă viață și entuziasm...«

»...Ți-am făcut această modestă poartă aci în fața bisericei, fiind-că noi convinși suntem, că lupta noastră este plăcută lui Dumnezeu, fiind-că își are baza în drepturile divine și naturale. Am făcut'o aci, fiind-că biserica a fost leagănul, crescătoarea și ocrotitoarea neamului nostru, a fost scutul limbei și datinelor noastre, și de aceia am aflat de cuviință, că ori ce moment mai însemnat din viața noastră, să-l aducem în legătură cu sentimentele noastre de pietate...«

D-l adv. Pop a mai salutat cu căldură și pe d-l dep. Dr. Vaida.

După oficiarea serviciului dumnezeesc în presența unui număr imposant de țărani de către preoții Ioan Pocol (Buzași), N. Comșa (Ileanda) și E. Mureșan (Bârseu), oaspeții au trecut la casa d-lui Dr. Victor Pop, unde amabila doamnă li-a servit un dejun bogat.

In timpul acesta mulțimea de popor umpluse locul destinat pentru adunare, un platou înalt de lângă sat, în apropierea bisericei reformate. Apariția d-lor dep. Dr. Mihali și Vaida a fost întâmpinată de aclamațiile însuflețite ale alegătorilor. Administrația era reprezentată prin pretorul-șef și încă un altul și de vre-o 30 gendarmi.

Procedându-se la constituirea adunării, se alege de președinte d-l preot din Buzași Ioan *Pocol*, care după o vorbire însuflețită deschide ședința și propune, iar adunarea, între aclamații frenetice, primește a se trimite Majestății Sale regelui telegrama deja publicată de ziarul nostru.

A luat apoi cuvântul d-l dep. Dr. *Mihali*, vorbind timp de 2 oare. Discursul d-lui Mihali îl resumează raportorul nostru astfel:

D-l Mihali exprimă înainte de toate bucuria ce o simte când se vede iarăși în fața și mijlocul alegătorilor săi iubiți. Au trecut 2 ani de când și-a ținut mai pe urmă darea sa de samă. Căci în anul trecut a fost ocupat nu numai în casa țării, ci și afară de parlament, luând parte la mai multe adunări poporale din Bănat și Bihor, și la alegerea glorioasă din Beiuș unde a învins, în ciuda greutăților de tot felul, iubitul nostru Dr. Vas. Lucaciu.

Ce luptă au purtat și cât interes au arătat deputații clubului naționalist din parlament, întru împlinirea conștiențioasă a datorințelor lor: dovadă împrejurarea, că jumătate din analele parlamentului sunt umplute cu vorbirile deputaților naționaliști.

Numai o politică cinstită cu deviza: *dreptate*, *egalitate* și *frățietate* poate salva țara și popoarele ei. Dar guvernul și partidele politice, pe cari se razimă, nu au în vedere principiile aceste, deci și lupta deputaților români, slovaci și sârbi e foarte grea.

Dela 48 până azi guvernarea țării a fost în mâna și sub influința aristocrațimei. Sub conducerea aceasta lucrurile au mers și merg rău de tot. A sosit vremea să vie însuși poporul acum, ca să vindece ce a stricat trecutul. Mijlocul e noua lege electorală. Deputații români și aliații lor au accentuat aceasta primaoară și cu toată hotărârea în adresa lor la mesagiul de tron. Și iată, că e pe cale realizarea, ba a devenit poruncă dela însăși Maj. Sa.

Adevărat că se trăgănează lucrul, dar abandonat nu va fi mai mult. Adevărat, că guvernul născocește ciungăriri și restricții pentru naționalitățile nemaghiare, — însă avem nădejdea, că Maj. Sa nu va sancționa o lege nedreaptă, făcută contra intențiilor Sale preaînalte, căci bine știe, că soartea tronului, a țării și a popoarelor ei numai atunci va fi sigură, și năcazurile, de cari suferim astăzi cu toții, numai atunci vor dispărea, când toți cetățenii patriei vor avea libertate să-și spună voința și dorința. — Cum soarele de primăvară dă viață și renaște natura amorțită de gerul ernei, astfel se va trezi și va prospera poporul, iar prin el țara, când legea făgăduită de Maj. Sa îi va da dreptul și libertatea.

Explică apoi amănunțit cum ar trebui să fie legea făcută și cum voiește să o schimonosească guvernul. Tendința, zice mai departe, e vădită: naționalitațile nemaghiare să nu poată trimite atâți deputați de ai lor în parlament, câți li s'ar cuveni după numărul sufletelor lor. Teama și frica Maghiarilor n'au nici un temeiu. Poporul românesc și celelalte naționalități în toate timpurile au dat dovezi strălucite de lealitate, credință, vitejie și patriotism față de Tron și țară. Dar nu se pot desbrăca de limba, legea și datinele lor, cu un cuvânt de firea lor. Nici nu o vor face în veci. Insă chiar aceasta însușire e chezășia iubirei lui de patrie, pentrucă cu atât mai adânc își va iubi țara, cu cât mai fără margini își va putea păstra și desvolta însușirile lui minunate ca popor etnic alcătuitor de stat.

Românii sunt un popor cinstit, cu frica lui Dumnezeu, dornic de cultură și înaintare. Cuvine-se deci să aibă parte de toate bunurile ce isvorăsc din libertatea deplină și să fie scutit de șicanările și necruțarea de tot felul la care este expus fără încetare.

Dacă însă guvernul va alcătui legea electorală pe baza pluralității și cu alte restricții, — va trebui să-și ridice glasul în numeroase adunări toate popoarele din țară, să se alieze și să protesteze cu energie până și la treptele Tronului.

Trăim într'o epocă de tranziție în care se plămădește viitorul. Să grijim și să fim treji. Cum ne vom așterne acum, așa ne vom odihni.

Popor cu două limbi nu există nicăiri. Inzadar tind la însușirea limbei unguresti atât legile școlare ale lui Apponyi, cât și proiectul nouei legi electorale. Vorbește mai pe larg despre legea lui Apponyi, care e menită mai mult să zăpăcească pe bieții copilași, decât să-i deștepte. Instrucție cu efect nu se poate decât numai în limba maternă vorbită de tinerile mlădițe. Poporul nici n'are trebuință de două limbi. Cu toate acestea n'avem să fim din cale afară îngrijorați. Un parlament eșit pe baza unei legi electorale cu sufragiu universal va modifica și abroga multe legi. Nici o lege omenească nu e de durată vecinică.

Trece apoi la politica economică și financiară a țării. Legile, cari regulează în privința aceasta viața de stat, au multe neajunsuri și nici pe departe nu ating măsura prin care să se facă ușurări. Ba dacă ținem în vedere pedepsele enorme și aplicarea fără milă a lor în cazurile de transgresiuni, de multe ori absolut nevinovate, se poate zice, că poporul are mai mare pagubă decât folos din legile acelea.

Se oprește mai stăruitor asupra noilor legi: contingentului de spirt și a modificărei legii de execuție, arătând părțile lor păgubitoare, apoi continuă:

Când adăogăm la toate acestea sarcinile grele de cvotă și cele aparținătoare pactului cu Austria, apoi schimbarea regulamentului parlamentar, prin care chiar și deputaților li-se pune lacăt la gură — putem constata cu durere că guvernul de acum nu ne-a adus nici un bine ci chiar pe dos a făcut cele ce le făgăduia la inceput, mai ales când el și partidul său era în opoziție. Asta e pricina, că deputații din partidele coaliate nu îndrăznesc a se înfățișa înaintea alegătorilor lor pentru dări de samă. Ba la ultimele alegeri parțiale nici n'a isbutit guvernul cu candidații săi. Lucrurile acestea se întâmplă chiar în mijlocul poporațiunei maghiare, nutrită de numele lui Kossuth și de ideile de independență.

(Finea va urma).

*

Dăm loc aici proiectulul de resoluțiune propus de d-l adv. Dr. V. Pop și primit unanim și cu însuflețire de adunare:

Proiect de resoluțiune,

Alegătorii români din cercul electoral al Ilenzii-mari prezenți la adunarea dării de samă a deputatului lor: d-l Dr. Teodor Mihali, ținută la 9 August n. 1908 în Ileanda-mare, ascultând raportul iubitului lor deputat dietal, enunță cu unanimitate următoarea

Rezoluție:

1. Noi alegătorii români din cercul electoral al Ilenzii-mari, ascultând darea de seamă a deputatului nostru Dr. Teodor Mihali, ne exprimăm mulțămitele cele mai călduroase față de D-sa și față de preastimații săi colegi deputați din partidul naționalităților, pentru ținuta lor vrednică și bărbătească, ce au dovedit'o în parlamentul țării.

Cu mândrie și înălțare de suflet am urmărit activitatea lor cinstită, rezolută, neobosită, luminată, solidară și impunătoare! Dorim și îi rugăm, ca și pe viitor cu aceași frățească înțelegere și armonie și cu același curagiu neînfrânt să lupte pentru binele patriei noastre comune, pentru libertatea politică și culturală a tuturor popoarelor cari o constituesc, după principiul singur trainic și mântuitor de: *dreptate*, *egalitate* și *frățietate*.

Luptând astfel în fața țării și a lumei civilizate, — îi vom urmări neclintit cu iubire nestrămutată și cu sprijin devotat, ca pe apostolii dorințelor noastre de bine și de înaintare.

Cu părere de rău și îngrijorați de soarta țărei constatăm, că în cercurile guvernului și în partidele dela putere nu numai se nesocotesc total, ci în pornirea primejdioasă a unui șovinism de rassă se comentează în mod meschin și se taxează de antipatrioce tendențele pacinice și drepte, ce le urmăresc deputații naționaliști; — și în loc să fie ascultate sfaturile lor înțelepte, se votează de majoritatea parlamentară legi, cari amăresc inimile cetățenilor și îngreunează încă mai mult sarcinele și năcazurile sub cari gem de vremuri îndelnngate.

2. Pentru manifestarea sinceră și nefalsificată a voinței cetățenilor și pentru exercitarea ei liberă la alegerile de deputați dietali, din nou cerem o lege dreaptă, cu vot secret, pe comune și egală pentru toți cetățenii patriei, fără vre-o restricție. Contra unei legi pe bază de principii contrare protestăm cu toată hotărârea!

Rugăm pe deputații noștri, ca pentru eluptarea acestei legi să-și pună în cumpănă toate puterile și înrâurințele lor, să se alieze în această luptă cu toate partidele, cari sunt conduse de aceleași principii de dreptate și umanitate și să recurgă la toți factorii constituționali, în caz de nevoie să iee inițiativa *unui congres general* al tuturor naționalităților și partidelor, cari în privința legei electorale sunt stăpânite de aceași voință și dorință.

3. In aceste timpuri critice având îndoită lipsă pentru orientare, sfaturi sincere și informațiuni drepte, ne exprimăm dorința, ca pressa noastră să fie sprijinită și cetită în măsură mai mare ca ori când.

4. Dorim și cerem, ca și naționalităților nemaghiare din patrie să li-se lase dreptul elementar cetățenesc de a se putea organiza în partide politice ca orice partid din lume în toate țările civilizate. Prin urmare cerem, ca edictele ministeriale și măsurile administrativei cari calcă în mod volnic această libertate elementară, să fie scoase din vigoare.

5. Rugăm partidul naționalist parlamentar să stăruiască prin toate căile și mijloacele ce-i stau la dispoziție într'acolo, ca persecutarea pressei nemaghiare să înceteze și să facă toate demersurile necesare încercând să exopereze dela Majestatea Sa agrațiarea condamnaților politici.

6. Dorim și cerem conlucrare pacinică pe baza principiilor democratice și de egalitate cu toate popoarele patriei noastre în folosul țărei și a cetățenilor ei fără deosebire de limbă și religie; deci cerem ca guvernele țărei să lucreze întru scopul acesta și să abandoneze politica nefastă de a jigni și amărî deosebitele clase și în deosebi naționalitățile patriei noastre.

Disolvarea clubului Slavilor de sud. Ziarul progresist »Prada« anunță că ministrul de externe al Serbiei, Dr. Milovanovici, a ordonat închiderea și disolvarea clubului Slavilor de sud. Acesta e primul pas pentru potolirea propagandei sârbo-file. Clubul Slavilor de sud fusese înființat în 1903 de către ministerul de externe sârb.

Suprimarea tribunalelor extraordinare din Macedonia. Ziarele turcești spun, că marele vizir a dat ordin să înceteze funcționarea tribunalelor extraordinare din Macedonia cu începere de eri.

Adunarea despărțăm. »Alba-Iulia« al Asociațiunei s'a ținut la Totoiu în 2 August. Totoienii ca oameni harnici și-au dat toată silința ca să facă toate pregătirile de lipsă pentru reușita bună a adunării și pentru mulțumirea oaspeților. Comitetul a fost întâmpinat la marginea satului c'un călduros »bine ați venit« de către părintele M. *Giurca*. Primul lucru al comitetului a fost să viziteze frumoasa *expoziție de lucruri de mână*, aranjată de harnicile țărance din Totoiu.

Numai cu ocaziuni de acestea se poate vedea câtă comoară de frumseți și lucruri alese au țărancele noastre ascunse în lăzile lor chindisite cu flori de târg.

După vizitarea expoziției s'a început adunarea în spațioasa biserică gr. or. din loc. Directorul despărțământului protopopul *Teculescu* a ținut o frumoasă vorbire de deschidere. Cu cunoscutu-i graiu limpede și ales a tălmăcit pe înțelesul poporului scopul »Asociațiunei«, îndemnându-l să se alipească de ea ca de o mamă bună și iubitoare, căci prin ea se va deștepta în grabă și deșteptăciunea în ziua de azi e cea mai puternică armă în mânile unui popor.

După deschidere s'a cetit raportul cassarului *Dr. R. Patița* jun. și raportul secretarului Dr. Velican care a fost absent. Ambele s'au dat unei comisii de trei, compusă din preoții: Filip Poșar, N. Șerban și Aurel Marcu spre studiare. După acestea părintele Enea *Bota* din Șard a ținut poporului o frumoasă disertație despre măiestrii, îndemnându-i la îmbrățișarea lor, atât de necesară pentru închegarea noastră ca popor.

După disertație comisia însărcinată cu esaminarea rapoartelor sus amintite mulțămește comitetului pentru munca depusă în interesul culturei poporului, ia la cunoștință cu multă durere abzicerea secretarului Dr. C. Velican, care abzicere în forma cum s'a făcut a vădit puținul interes ce d-l Velican îl are pentru »Asociațiune.«

Se alege nou comitet în fruntea despărțământului — câtă vreme aceasta nu s'a făcut la timpul său, pe 2 ani, în persoanele d-lor *Teculescu*, Dr. Rubin *Patița* advocat Alba-Iulia, Enea *Bota* preot în Șard, Ioachime *Totoian* preot Chișfalău și Aurel *Marcu* preot în Dumitra.

Adunarea a votat o sumă de 20 cor. pentru premiarea lucrurilor de mână mai alese din esposiție, suma aceasta augmentată de câteva marinimoase contribuiri s'a distribuit de comisia constătătoare din d-nii I. Totoian, E. Bota și Z. Mihălțan mai ales avându-se în vedere motivele naționale românești a lucrurilor de mână.

Directorul despărțământului face cunoscut, că e în plăcuta posiție a pune basă la biblioteci poporale în Totoiu, Dumitra, Drâmbar și Liuba.

Membrii noi s'au înscris prin comisia censurătoare compusă din d-nii I. Moldovan, M. Giurca și I. Bogdan, membrii ordinari cu taxa de 10 cor. d-nii Iuliu Moldovan. Teodor Bogdan, Sever Bran, Zaharie Mihălțan, Ioan Magde, Maxim Giurca, Ioan Bogdan și Antoniu Filipescu.

Membrii ajutători cu taxa de 2 cor.: G. Dreghici, Ioan Oțoiu, N. Gabor, I. Berghean, Istrate Fiurca, I. Gligorescu, Efrem Popescu.

Au solvit o coroană I. Bogdan, I. Făgădariu și Popescu Gligor.

Pe la 6 oare s'a început banchetul unde a fost veselie multă românească și n'au lipsit nici toaste. Petrecerea a fost foarte viuă și animată, pagubă că nici o damă n-a purtat costum național românesc, măcarcă expoziția amintită a putut dovedi domnișoarelor noastre, că și în cătrință pot fi frumoase.

Multă laudă li-se cuvine fruntașilor din Totoiu, cari uitând micile miserii de alte ori, cu inimă românească au aranjat toate cele de lipsă și au primit cu căldură oaspeții.

și un loc de mândrie de reminiscențe istorice. Acesta a fost capitala desființatului comitat al Crasnei! Desființat pentru că, după împărțirea teritorială ce o avea. Românii erau în absolută majoritate, și apucând la putere, pe bunele timpuri ale absolutismului, se puseră pe o puternică activitate culturală și politică. — Tot ca o reminiscență istorică trebue amintit, că zidirea bisericei gr. catolice s'a putut începe numai dupăce Majestatea Sa, i-a dăruit la anul 1870, suma de aproape 35.000 cor. — Alta reminiscență, sau mai la dreptul vorbind *povață*, este pentru noi gimnaziul cu 4 clase din loc. Anume, la înființarea lui, episcopia din Blaj (episcop era Șuluț, care înainte fusese vicar în Șimleu), contribuise cu însemnata sumă de 25.000 cor. Se gândea la școlarii români, cari cercetau acest gimnaziu — și azi, aproape jumătate sunt Români! — și ceru în schimb să se propună pentru Români literatura română. Vor fi acu zece ani însă, de când nu se respectă aceasta învoială, dar banii noștri scumpi nimeni nu ni-i dă îndărăt!

Astăzi Românii au prins minte, și înființează așezăminte numai ale lor. Au tipografie și librărie, au bancă, au ziar, au reuniune de femei, care susține școală de fetițe, etc. etc.

Dar ce le mai înșir. Par'că Șimleul nu-i destul de cunoscut oricărui Român, care se — interesează!

(Va urma). S. C. D.

Scrisoare dela Cluj.

— August n. 1908.

Prin denumirea părintelui *Dr. Iuliu Florian*, prim capelan în Cluj, pierde parochia Clujului un bun preot, dar câştigă armata imper. reg. un bun părinte sufletesc al feciorilor de legea românească unită cu Roma. In 4 ani de zile cât a funcţionat în Cluj păr. Dr. Florian şi-a câştigat dragostea poporului şi stima domnilor. S'a văzut la despărţire în 2 August n. In decursul predicei din urmă, rostită de pe amvon mulţi au plâns. Ear când la sfârşitul liturgiei protopopul Dr. Dăianu, în cuvinte alese şi emoţionat, a desfăcut legăturile canonice şi de frăţietate, încheiate tot în biserică, înainte cu 4 ani, mulţi au aclamat cu lacrimi în ochi.

După sf. liturghie în mijlocul poporului adunat la cancelaria parochială d-l Ladislau Papp, asesor la scaunul orfanal în pensiune, printr'un discurs însufleţit a făcut o sărbătoare frumoasă din ziua onomastică a parochului (era sf. Ilie) şi din despărţirea cooperatorului său. Cuvântările ce au urmat din partea celor doi preoţi sărbătoriţi au resuscitat în inimele auzitorilor cele mai alese sentimente.

Duminecă în 9 August cină comună în onoarea d-lui Dr. Florian la »Hotel Panonia«, ear Marţi, în 11 August d-l protopop a dat în casa parochială o cină de adio, la care s'au întrunit număroşi reprezentanţi ai societăţii române din Cluj. In cursul serii un modest, dar harnic credincios, din rândul muncitorilor a surprins pe Dr. Florian c'un frumos cadou de suvenire din partea poporenilor. Cu astfel de bune impresii ne-am despărţit de capelanul Clujului Dr. Florian, care în aceiaşi seară a pornit la Viena.

In locul dânsului e denumit deja d-l Eug. P. *Păcurariu* preot tânăr zelos, care ca preşedinte al »reuniunei sodalilor« şi ca director al despărţământului »Asociaţiunei« desvoaltă şi o puternică activitate culturală. Prelegerile ce le-a ţinut cu »schiopticonul» în Feleac, Feneş, Tic, au avut efect neaşteptat. A vorbit despre Roma şi uneori a trebuit să repeteze de 2—3 ori prelegerea sa.

In urma unei invitări ce a primit'o cu »schiopticonul« procurat de »Economul«, a luat parte şi la adunarea generală a despărţământului Ludoş, în Ludoşul de Mureş, unde asemenea a avut mare efect prelegerea sa.

Sincer.

STIRILE ZILEI.

— 2 August v.

Plecarea trupelor la manevre din garnizoana Braşovului. Manevrele de brigadă şi de divizie ale armatei comune vor avea loc anul acesta în ţinutul dintre Cohalm şi Bene şi se vor sfârşi cu ziua de 12 Sept. n. Din garnizoana Braşovului a plecat Vinerea trecută batalionul III al regimentului de infanterie Nr. 2. Regimentul de inf. Nr. 50 pleacă la 19 August, iar reg. de artilerie la 21 Aug. n.

Ziarul românesc care va apare în curând în Salonic — de trei ori pe săptămână, în tipografia lui proprie — va purta numele »Deşteptarea«. Guvernul otoman a dat autorizaţia necesară.

Epilogul alegerii dela Ugra. In anul 1906, scrie »Tribuna«, alegerea din cercul Ugrei a fost una din luptele electorale cele mai inverşunate între români şi unguri. Alegătorii candidatului român dr. Dumitru *Lascu* au fost învinşi de majoritatea ungurească ajutată de o mică ceată de trădători români, cari au votat pentru jidănaşul Halász Lajos. Nu au fost nici atâta de ajuns, căci tribunalul din Oradea-mare a chemat pe patruzeci şi doi de alegători români în judecată pe motiv, că ar fi »aţîţat« şi »terorîzat« pe alegătorii potrivnici. Pentru aceasta au fost osândiţi de tribunal: Gheorghe Botoş, la un an temniţă, Ioan Neghi şi Teodor Negru la câte 9 luni, iar Teodor Neghi la şase luni. Curtea de apel din Oradea-mare a redus pedeapsa în chipul următor: Gheorghe Botoş la nouă luni; Neghi la trei luni; Negru două luni şi Teodor Neghi o lună.

A doua aniversare a fundării »Vetrei Luminoase«. Vineri s'a serbat în Bucureşti cu o deosebită solemnitate, a doua aniversare a fondării institutului »Vatra Luminoasă« Regina Elitabeta, în localul din calea Moşilor Nr. 142. Corul orbilor a deschis festivitatea cântând »Imnul regal«. Parintele V. Constantinescu a oficiat un serviciu divin. D. R. Monske, directorul fundaţiei, a făcut istoricul »Vetrei«, arătând progresele realisate din toate punctele de vedere în anul din urmă. Regina Elisaveta a trimis cu acest prilej următoarea telegramă: »Din toată inima sunt de faţă la aceasta serbare de bucurie. Dumnezeu ne-a ajutat în toate zilele, şi cu belşug ne-a umplut. Directorului şi mânilor copiilor mei mai greu loviţi de soarte, toată iubirea şi recunoştinţa pentru lucrul lor şi devotamentul neţărmurit. In acest moment îmi vine vestea din Colenia despre un clavir de concert şi de 40.000 lei, cari vor sosi în curând«.

Lipsă de medici militari. In primăvara anului acestuia medicii militari din armata austro-ungară au cerut îmbunătăţirea salariilor. Conducerea militară a refuzat însă. Acum un grup de 30—40 inşi şi-au înaintat abzicerea şi este de temut, că încă mulţi alţii vor urma. In cazul acesta se prevede o scădere de 40—50 de percente a posturilor de medici militari.

Contramandarea manevrelor române. Pentru a putea, fără a depăşi suma bugetară provăzută, să se facă şi manevrele obicinuite regionale şi o încercare a modului de funcţionare a nouei legi de organizare a armatei, chemând contingentele prevăzute printr'însa, s'a luat hotărîrea a se renunţa pentru anul acesta la manevrele regale cu participarea de trupe în diferite corpuri de armată şi a se da specială atenţiune marevrelor de brigăzi. »V. N.«

Cununie. Mărioara *Velican* şi Dr. Victor *Gerasim* ne anunţă cununia lor, care se va celebra în 28 August a. c. la oarele $4^1/_2$ p. m. în biserica gr. cat. din Alba-Iulia—Lipoveni. Alba-Iuliă, August 1908. Hunedoara.

Serviciul creştinilor în armata turcească. Din Constantinopol se anunţă, că Statul major general al armatei turceşti lucrează actualmente la regulamentul privitor la serviciul militar al nemohamedanilor

Revolta unor turci pe un vapor românesc. Din Alexandria se anunţă, că vaporul »România«, cu 500 de turci şi armeni, n'a putut să-şi urmeze Sâmbătă drumul spre Constantinopol, şi s'a reîntors aci, fiindcă o revoltă s'a produs printre aceşti fugari repatriaţi, din cauza împărţirei hranei. Poliţia supraveghiază vaporul; instigatorii au fost arestaţi.

Urmările furiei turbărei. Iuliu Sin, supraveghetorul lucrătorilor din fabrica de vagoane din Oradea, a fost apucat Sâmbătă de furia turbărei. El a început să ţipe şi se aruncă asupra lucrătorilor sfîşiind pe 6 dintr'înşii. Turbatul a fost dus la spital, unde se află pe moarte. Cei şase lucrători au fost supuşi tratamentului antirabic.

Moartea unui general al armatei române. Vineri a încetat din viaţă la Focşani, generalul în rezervă Gheorghiu, comandor al mai multor ordine române şi străine.

Cea mai rentabilă poştă din lume o are Marea Britanie. Veniturile întrec acolo cheltuelile cu aproape 128 mil. fr. In al doilea rând vine Rusia cu un plus de peste 116 şi jum. mil. fr. Germania e în rândul al treilea cu 94 şi trei sfert.; poşta franceză dă un excedent de 48 şi un sfert mil. fr. Excedente relativ mari le găsim în Iaponia (19 şi jum. mil.), Spania (18), Belgia aproape 18, Ungaria cu peste 15 jum. Poşta Statelor-Unite nu dă nici un escedent, din contră cere un adaus de peste 53 jum. mil. fr.

O petrecere românească în favorul „fondului ziariştilor".

Dăm loc cu plăcere invitării de mai jos, exprimând în mod anticipativ mulţumitele noastre prea stimatelor doamne, domnişoare şi domni din comitetul aranjator pentru gândul şi scopul frumos şi românesc, ce l'au avut în vedere la aranjarea petrecerei în favorul fondului ziariştilor români:

»Invităm cu drag pe toţi românii de bine la petrecerea de vară ce va avea loc în sala cea mare dela »Fazanul de Aur« din *Mociu* la 23 August st. n. 1908.

Preţul de intrare: de persoană 2 c., de familie 4 cor, dar cu al patrulea începând tot membrul de familie mai plăteşte 1 cor. Venitul curat se va da »*Fondului ziariştilor*". Inceputul la 8 oare seara. Suprasolvirile se vor cuita cu mulţămită prin ziare. Mâncări şi beuturi se află la hotel.

Comitetul aranjator:

D-na Mimi *Ciorlea*.

D-şoarele: Lena Boeriu, Lucreţia Bozac Viorica Bozac, Anuţa Caliani, Irina Dulan, Leona Cormoş, Ella Moga, Florica Moga, Sofica Ţintişan, Tini Vulcu.

D-nii: Ioan Avram, abs. de com., Ioan Berlian, rig. în drept; Aurel Blaga, rig. în drept, Iuliu Caliani, cand. de adv.; Oct. Constantin, contabil; Liviu J. Dan, cand. de adv.; Sever C. Dan, cand. de adv.; Romes Dan, student; Aurel Fulea, cand. de adv.; Grigore Gherman, cand. de adv.; Iuliu Gherman, înv.; Teodor Giurgiu, rig. în drept, Iuliu Haţiegan, med. rig.; Vasile Hossu, rig. în drept.; Drd. Ieronim Leoca, med. rig.; Simion Leoca, propr.; Iosif Macaveiu, cand. de adv.; Basil Moga, stud. com. sup.; Teofil Moldovan, cand. de adv.; Dr. Emil Mureşianu, cand. adv.; Romes J. Muntean, cand. adv.; Simeon Nemeş, cand. de adv.; Ioan Pop, teolog; Alexandru Pop, stud. med.; Iustin Poruţiu, teolog; Augustin Raţiu, cand. de adv.; Alexandru Rus, teolog abs.; Virgil Rusu, rig. în drept; Traian Şinteu, cand. adv.; Victor Suciu, cand. adv.; Petre Suciu, cand. de prof.

NB. Cei ce doresc să-i aştepte trăsuri la gară să scrie d-lui Liviu J. Dan, Mócs, tot aici să se trimită şi ofertele benevole. Damele sunt rugate să se prezinte în *costume româneşti*.

Convocare.

Prin acestea viu a convoca pe toţi membrii ai Asociaţiunei şi pe toţi care se interesează de cultura poporului român la adunarea despărţământului **Mociu**, ce se va ţinea în *Mociu* la 23 August 1908 la 3 ore postmeridiane în sala şcoalei gr. or. cu următorul progam:

1) Deschiderea adunărei prin directorul despărţământului. 2) Raportul secretarului despre agendele anului 1908. 3) Raportul cassarului despre starea cassei. 4) Alegerea a 2 comisiuni, una pentru censurarea raportului secretarului şi cealaltă pentru censurarea raportului cassarului şi pentru inscrierea de membrii noi. 5) Alegerea directorului despărţământului, devenit vacant prin abzicerea d-lui advocat Dr. Victor Moldovan. 6) Comisiunile îşi fac referadele lor. 7) Cetirea disertaţiunilor, care vor avea a se insinua cu 3 zile înainte la direcţiunea despărţământului. 8) Alte propuneri. 9) Incheierea adunărei.

Imbuz, la 14 August 1908.

Auxentiu Mureşianu, dir. subs. — *Emil Pop*, secret.

Varietăţi.

O frumoasă pildă poate să fie Elveţia pentru poliţiile statelor europene în ceia ce priveşte atitudinea faţă de partea sălbatică a automobilismului.

Sunt chiar cantoane sau anumite regiuni, pe cari automobilele n'au dreptul de trecere. Drumul Simplonului şi încă câteva nu sunt libere pentru trecerea automobilelor, decât cel mult odată pe săptămână — şi în multe sate se poate ceti următorul aviz: *Automobilul la pas. — Amendă: trei lei. — Plata la cancelaria comunală.*

De bună seamă trebuie să le vie greu să fie siliţi s'o ia la pas automobiliştilor noştri, cari sunt deprinşi să treacă în fugă nebună prin uliţele satelor şi oraşelor, mai prosteşte decât pe câmpul Bărăganului, încât îţi vine să crezi, că sunt apucaţi de altceva..

Dar trebuie să se ştie, că Elveţia e o ţară democratică, unde un cetăţean, ori cât de bogat ar fi şi ori ce nume ar avea, nu se poate juca cu viaţa şi cu liniştea semenilor săi.

*

Pentru acei cari cred, că numai femeia e vanitoasă, e interesant de cunoscut următoarea anecdotă, pe care o doamnă a povestit'o într'un cerc tot de doamne:

La o masă mare, care s'a dat în castelul X. şi unde erau de faţă mai mulţi bărbaţi decât dame, conversaţia a luat o întorsătură răutăcioasă impotriva femeilor — şi se discuta în special »dacă femeia e vanitoasă«. Atunci doamna Z., după ce îi constată pe toţi bărbaţii de acord a considera pe femeia de vanitoasă, mai spune următoarele:

— Sunteţi toţi de aceeaşi părere, domnilor, că femeia e vanitoasă. Dar daţi-mi voie să fac o mică observatie în toaleta unuia dintre d-voastră. In sfârşit acel dintre d-voastră, care ar putea fi considerat ca cel mai frumos şi elegant, a uitat să-şi puie cravata.

La aceste cuvinte toate mânile se îndreptară spre gât, dar cu o singură mişcare.

— Şi acum sunteţi de părere, domnilor — zice femeia părăsind sala — că numai femeia este vanitoasă?

Povestirea a fost ascultată cu o atenţie rară şi aplaudată cu căldură de auditorul prezent — format din fericire numai din femei...

M.

ULTIME ŞTIRI.

Constantinopol. 17 August. Ziarele turceşti publică *programul guvernului.* Programul declară, că guvernul e ferm hotărît a dirige afacerile statului respectând pe deplin drepturile de suveranitate ale sultanului, drepturile consiliului de miniştri, şi cele ale parlamentului precum şi drepturile poporului. Pentru a se ajunge la acest scop, nu se poate aştepta până ce parlamentul să modifice sistemul administrativ şi câteva legi vechi şi de aceea s'a hotărît să se considere ca desfiinţate toate ordinile şi toate instrucţiunile, cari nu vor fi conforme cu litera şi spiritul Constituţiunei. Pentru a remedia actuala situaţiune financiară s'a hotărât să se reducă într'o însemnată măsură numărul funcţionarilor, să se reducă lefurile disproporţtonate, iar funcţionarilor cari ar rămânea pe din afară, să li se servească provizoriu o leafă pentru ca în mijlocul bucuriei să nu fie mii de familii în mizerie şi întristare. Spre a face faţă câtorva cheltueli urgente, guvernul se va sili să facă mici împrumuturi şi cele mai mari economii posibile. Acestea ca măsuri provizorii. Măsurile definitive ce se vor studia, vor fi supuse aprobărei parlamentului.

Glume.

Un pahar cu apă, că mor de căldură, geme unul, căzând mototol pe stradă.

...După-ce d-l Ionescu înghite apa dintr'o sorbitură, căscând ochii mari, întreabă pe cel care-i adusese paharul:

— Tu eşti, Nae?

— Eu, d-le Ionescu.

— Nae te rog fi bun şi spune-mi cum te chiamă, căci eu ţi-am uitat numele de botez.

Bibliografie.

Vasile C. Osvadă. „Băncile populare din România". Cu un adaus informativ Preţul 1 coroană.

Mihai Eminescu. „*Poezii*", c'o notiţă biografică de Ioan Săndulescu. Ediţia II, complectată şi adăugită. Preţul 2 lei. Porto 10 bani.

Octavian Goga. „*Poezii*", premiate de Academie. In Biblioteca pentru toţi sub numărul 286—287. Preţul 60 bani. Porto 5 bani.

Haralamb Lecca. „Femeea Indărătnică", comedie în 5 acte, tradusă după Shakespeare. (In Biblioteca pentru toţi. No. 284, Preţul 30 bani. Porto 5 bani.

Ecaterina Colonel Steri d. „*Buna Menageră*". Carte de bucate practică, care conţine recete dela cele mai fine mâncări prăjituri, gelatine, creme, conserve, dulceţuri, după bucătăria fină din România. Preţul cărţei e de 5 coroane, plus 20 bani porto.

— »**Ciprian Porumbescu.** icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu *Branisce.* Broşură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Preţul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce

Cărți noi.

In institutul de arte grafice *„Minerva“* au apărut următoarele cărți frumoase:

Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, prețul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda“ prețul 1.50 cor.

Ludovic Dauș, „Iluzii“ roman 1.50 coroane.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu“. C. 1·50

N. Dunăreanu. „Răsplată“ (nuvele). Prețul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schițe, Amintiri“. Prețul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări“. Prețul cor. 1·50.

Guy de Maupassant. „O viață“ (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu*. Prețul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor“. Prețul cor. 1·—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor“. Cor. 1·50.

Maria Baiulescu. „Extaz“ (poezii). Prețul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbușite“ ediția II. Prețul cor. 2·—.

M. Eminescu: „Poezii postume“, ediție nouă. Cor. 1·50.

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat“, cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri și suflete“. Cor. 1·50.

Se pot procura și prin librăria „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov și a se adauge la fiecare porto 10 bani.

Nr. 8469/1908.

Concurs.

La postul de adjunct forestier, devenit vacant la orașul Brassó, deschid prin aceasta concurs sub următoarele condițiuni și provoc totodată pe aceia, cari doresc a obține acest post, ca pe lângă documentarea cualificațiunei prescrise în §. 36 al art. de lege XXXI. din anul 1879 precum și a etăței, aplicațiunei de până acum, stărei sanitare și cunoștințelor de limbă să-și adreseze petițiunile la subscrisul cel mult până în 15 Septemvre 1908, deoarece petițiunile ce vor sosi după terminul prescris nu se vor lua în considerațiune.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual 1800 cor., quinquinale prescrise în statutul referitoriu, 500 cor. bani de cuartir și 800 cor, paușal de călătorit.

Brassó, în 13 August 1908.

August Jekelius m. p.,
vicecomite.

(285,1–2)

Concurs.

La școala conf. gr. cat din Oláhszentgyörgy în 10 Septemvre st. n. a. c. este a se ocupa **postul al cincea de invêțător.**

Salarul anual este 600 cor., bani de cuartir 100 cor. și $1/5$ parte din grădina școalei conf. gr. cat.

Cererile de concurs sunt a se înainta la presidiul senatului școl. conf. gr. cat. din Oláhszentgyörgy până la 1 Septemvre st. n. a. c.

La cereri vor fi a se acluda:

1) Diploma de cualificația învățătorească.

2) Atestat de serviciu și purtare morală.

Sângeorzul-român, la 2 Aug. 1908.

Aurel Chinteuan,
vpres. sen. școl.

(266,1–1.)

„Gazeta Transilvaniei“ cu numěrul à **10 fileri** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.